

A scenic mountain landscape. In the foreground, a large, dark green evergreen tree stands alone in a grassy field. Behind it, a dense forest of similar trees covers a slope. In the background, a mountain peak rises, its upper sections covered in patches of snow and exposed rocky terrain. The sky is a pale blue.

LAZAR

Ze tří členů požehnané rodiny v Betanii je Lazar jmenován poslední. Není nám o něm řečeno mnoho, ale přesto dosti, abychom se jím mohli po nějakou chvíli s užitkem zabývat. Těch několik podrobností, které nám o něm jsou řečené, budeme-li o nich trochu uvažovat, se nám budou však zdát velmi důležité a povzbuzující. Je to hlas Pána, který k nám v Lazarově příběhu mluví. Mlčení je také někdy plné významu. Lazar je příkladem velkého počtu učedníků Pána.

Je mnoho věřících, jejichž jména jsou málo známá. Dokonce i ve městě nebo ve vesnici, kde bydlí, je jen několik lidí, kteří je znají. Jdou svou cestou klidně a prostě; nevykonávají velké věci. Nevyučují Slovu, ani nekáží evangelium, a to z toho jednoduchého důvodu, že to nemohou. I ve shromáždění slyšíme jejich hlas zřídka nebo dokonce nikdy. Jiní po celé měsíce nebo roky jsou nemocí připoutáni na lůžko, anebo sedí po celý rok mezi těsnými stěnami svého příbytku, aniž by zdánlivě měli něco jiného na práci, než trpět. Více sester je zaměstnáno od rána až do večera, více matek rodin je pohlceno pracemi v domácnosti a výchovou svých čtených dětí. Jsou snad tito věřící méně než druzí? Ach nikoli! Zaujímají místo, které jím Bůh přidělil.

V těle jsou různé údy, jedny, které se nám zdají být ctihodné, a druhé méně ctihodné. V Církvi nejsou jen apoštolé, proroci, evangelisté, pastýři a učitelé, ale také služebníci, služebnice, pomocníci, atd. Jeden dostal pět hřiven, druhý tři hřivny, třetí dostal jen jednu. Jestliže jsi ty obdržel pět hřiven a neužíváš je, budeš podle toho souzen; když jsi dostal jen jednu a sloužíš jí rozumným způsobem, obdržíš odměnu. Proto nebuď lenivý, jestliže ti Bůh svěřil mnoho darů. Používej je s horlivostí a věrností. Ale jestliže jsi jich obdržel málo, buď spokojen s tím, co máš, a nemysli si, že jsi na zemi neužitečný. Hřivna, kterou ti Pán dal, je přesně dostačující pro tebe; místo, které ti Bůh přidělil, je prostě to místo, které ti odpovídá; okolnosti, do kterých tě postavil, jsou pro tebe ty nejvýhodnější a nejpožehnanější. Možná, že nemůžeš dělat mnoho, ale mysli na to, že to, co děláš, je stejně tak nezbytné a důležité, jako to, co dělají jiní.

To, co děláš, se ti zdá sice být malé a bez ceny, ale Bůh o tom soudí zcela jinak. V těle je úd, který se zdá být nejméně důležitým, stejně tak nezbytný jako ten nejváženější, ano, stejně nezbytný jako všechny ostatní. Nejmenší článek řetězu je nutný k udržení celistvosti řetězu. Může to být tak, že jsi mezi lidmi neznámý, ale nejsi zapomenutý před Bohem.

Tomu nás učí Lazarův příběh: byl to člověk neznámý; o jeho jménu je zmínka jen v jediném Evangelii: Když se nám poprvé mluví o rodině v Betanii, nenalézáme tam ani slovo o Lazarovi. Kdybychom měli jen vyprávění z Lukáše 10, nevěděli bychom ani, že Marta a Marie měly také bratra. Evangelisté Matouš a Marek, kteří, stejně jako Jan, nám vyprávějí příběh o Mariině vonné masti, nám neříkají ani slovo o Lazarovi. Jen v Janovu evangelii se o něm mluví, a to, co tam nalézáme, potvrzuje to, co jsme právě řekli: Lazar byl neznámý muž. Není nám řečeno ani o jednom jeho skutku, ani o jednom jeho slově: dovídáme se, že byl nemocen a že zemřel, že jej Ježíš vzkřísil a že potom byl u stolu s Ježíšem v domě Šimona malomocného. To je vše. Jak to je málo, řeknou mnozí čtenáři. Ano, tak myslíme my, ale Bůh tak nesmýšlí. Až se budeme chvíli zaměstnávat příběhem obsaženým v Janu 11 a 12, budete snad mluvit zcela jinak. Tento nevýznamný život se pro vás stane životem s velkou a vysokou důležitostí a budete děkovat Bohu, že vedle postav Marty a Marie je nám dána také postava Lazara.

„Byl pak nemocen nějaký Lazar z Betany, z městečka Marie a Marty, sestry její.... Tedy poslaly k němu ty sestry, řkouce: Pane, aj, ten, kterého miluješ, nemocen jest.“ To je první zmínka o Lazarovi, kterou nalézám. Zde je druhá: *„Miloval pak Ježíš Martu i sestru její i Lazara.“* Ano, nejen aktivní Martu a Marii, která mu byla tak oddaná, ale také Lazara! A Ježíšova láska k Lazarovi je tak jasná, že sestry mohly poslat Pánu tuto zprávu: *„Pane, aj, ten, kteréhož miluješ, nemocen jest.“* Není to dojemně krásné? V charakteru a vlastnostech Lazara bylo zřejmě něco, co vyvolávalo zvláštním způsobem lásku Pána. Božská láska zahrnuje všechny svaté bez výjimky. Mít lásku ke

všem svatým je stav duše, kterého si Pavel vysoce cení. Avšak jsou rozdíly v projevech této lásky. Čteme: „*Ježíš jej miloval;*“ a „*učedník, kterého Ježíš miloval,*“ atd. (Viz též Přísloví 8,17 a Jan 14,23).

Přesto zde nalézáme více než to. Ježíš miloval Lazara tak, že Svým učedníkům říká: „*Lazar, přítel náš, spí.*“ Všimněme si zde nejprve, jak se Pán činí zajedno se Svými učedníky. Neříká: „*můj přítel*“, ale „*náš přítel*“. Spojuje Své učedníky se sebou. Je to, jako kdyby s Ním tvořili jednu rodinu. Jaká dobrotivost, jaké sklonění se! Ano, věřící jsou připojeni k Ježíšovi nejužším a nejdůvěrnějším způsobem. „*Nebudu vás více nazývat služebníky, nebo služebník neví, co by činil pán jeho. Ale vás jsem nazval přáteli, nebo všecko, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám.*“ (Jan 15,15) Takto mluvil Ježíš před Svou smrtí; a po vzkříšení jde ještě dále. Pak nazývá Své učedníky „*bratry*“. „*Jdi k bratřím svým,*“ říká Marii Magdaléně, „*a pověz jim: Vstupuji k Otci svému, a k Otci vašemu, k Bohu svému, a k Bohu vašemu.*“ „*Nestydí se jích nazývat bratřimi.*“ (Židům 2,11)

Ale vraťme se k Lazarovi. „*Lazar, přítel náš, spí.*“ Klidný a neznámý Lazar, které byl naprosto ve stínu vedle Marty a Marie, z jehož úst neslyšíme ani slovo, a o kterém nám není sdělen žádný jeho skutek, tento Lazar je tedy přítelem Ježíše. Ty, který možná žiješ ve svém malém pokojíku, zdánlivě zapomenutý, ty jsi Ježíšův přítel! Ty, která nemůžeš opustit kruh svých dětí a musíš zasvětit svůj život jejich výchově a starosti o ně, ty jsi přítelem Ježíšovým! Ty, který ležíš na lůžku a trpíš a jen zřídka kdy vidíš nějaké Boží dítě, ty jsi přítel, přítelkyně Ježíše! Zdalipak toto nenahrazuje vše? Ach, mysli na to mnoho! Není věrnějšího přítele, než je Pán. Své vykoupené něžně miluje! Zná všechny jejich potřeby i jejich starosti a odpoví na vše Svým časem a Svým způsobem. Postará se o vše. Nemysli, že na tebe zapomíná, protože je nyní v nebi, korunován slávou. Nikoli, On je tentýž, jako byl, když zde na zemi chodil z místa na místo. Je tentýž, včera, dnes i na věky. Ví, kde bydlíš; zná tvoji adresu. Mysli jen na příběh Saule a Ananiáše. Oslavený Pán říká Ananiášovi: „*Vstaň a jdi do ulice, kteráž slově přímá, a hledej v domě Judově Saule, jménem*

Tarsenského. Nebo aj, modlí se. “Takto zná také tvé jméno, ulici, kde bydlíš, číslo tvého domu, pokoj, kde se zdržuješ, On ví vše, co děláš. Jestliže tě nikdo nezná, On tě zná. I když tě všichni opustí a zapomenou na tebe, On na tebe nezapomene. Au už jsi jakkoli chudý a opovrhovaný, pro Něho nejsi ani příliš chudý, ani příliš opovržený. Navštíví tě a ukáže ti Svoji lásku. Ach, kéž by sis stále více uvědomoval Jeho přítomnost. Jak by pak byl tvůj život šťastnější a o kolik požeňnání bys byl zbohacen!

„Lazar, přítel náš, spí.“ Jak už jsme poznamenali, Lazar nebyl jen přítel Ježíšův, ale také přítel učedníků. Máš také nějaké přátele, nejen mezi lidmi, kapacitami ve vysokém postavení, ale také mezi malými? Máš přítele nebo přítelkyni, která bydlí docela nahoře v mansardě? Nemocnou, kterou nikdo nenavštěvuje? Zarmoucenou a všemi opuštěnou osobu? Sirotku nebo vdovu, která je zcela sama na světě? Následuj Ježíšova příkladu! Hledej své přátele také mezi těmi, kteří jsou takoví!

Ale s tím nejsme ještě u konce Lazarova příběhu; to nejdůležitější ještě zbývá. Neznámý člověk, zjevně nevýznamný, se stává důležitou osobou, kvůli které je celý Jeruzalém v pohybu. Co řekl Pán, když se dověděl, že Lazar je nemocen? *„Nemoc ta není k smrti, ale pro slávu Boží.“* Boží Syn měl být touto smrtí oslaven. Měla být zjevena Boží moc a Ježíš měl zjevit Svou slávu Božího Syna. Nejde ihned až do Betanie, ale *„pozůstal za dva dni na tom místě, kde byl“*. Lazar umírá a je pohřben. Tehdy Ježíš přichází a Lazar je vzkříšen. Ačkoli už byl čtyři dny v hrobě, vychází zprostřed mrtvých. Je před námi slavným příkladem Ježíšovy Božské moci. Na něm je učiněn největší zázrak, který Ježíš učinil na zemi. Tam, kde smrt už začala vykonávat svou moc porušení, Pán nad ní a nad jejími hroznými důsledky triumfuje a povolává Lazara k životu. Jaká čest pro Lazara! Byla mu dána výsada, která nebyla dána nikomu jinému. To, co se stalo jemu, bylo k Boží slávě, aby tím byl oslaven Boží Syn. Jak se Lazar jistě radoval! Ježíš jej miloval, nazval jej Svým přítelem. Lazar zakusil tuto lásku, těšil se z této náklonnosti, a nyní mohl být pomníkem Ježíšovy slávy.

Ano, ještě více: Čteme, že mnozí ze Židů, kteří přišli k Marii, aby ji těšili, uvěřili v Ježíše, když viděli, co učinil. (Jan 11,45)

Tak se to, co Pán učinil vůči Lazarovi, stalo prostředkem k obrácení mnoha hříšníků. Jeho vzkříšení zapůsobilo takovým dojmem, že velký zástup ze Židů, když se dověděli, že Ježíš je v Betanii, tam přišel bezpochyby „*ne pro Ježíše toliko, ale také aby Lazara viděli, kterého byl vzkřísil z mrtvých*“ (Jan 12,9)

Není toto vše velmi poučné, milý čtenáři? Vidíš, že není nutné mít zvláštní dary, zaujímat vysoké postavení, ani vyvíjet velkou aktivitu, aby bylo možné oslavit Boha. Každý k tomu může přispět svým způsobem a podle své míry. Buď jen věrný! Konej jen v prostotě to, co tvá ruka nalezne k činění. Jestliže se klidně předáš vedení Pána, On vše zařídí obdivuhodným způsobem, „*aby oslaven byl Syn Boží*“. Pro to není nutné mít dary a vynikající schopnosti. Boží Syn může být oslaven na lůžku nemocného, stejně jako ve shromáždění; v našem každodenním zaměstnání, stejně jako kázáním evangelia; doma jako v práci mezi pohany. Vše závisí na tom, abychom zaujíмали místo, které nám Pán určil. Jestliže ti byla svěřena „služba“, ale ty chceš za každou cenu být „prorok“, pak budeš představovat jen ubohou napodobeninu nádherného Božího daru a kromě toho neužiješ dar, který ti byl svěřen. To nezávisí na velikosti a lesku věci, nýbrž pouze na milosti Pána. Jestliže každý úd je na svém místě, pak každý slouží ke vzdělání těla k oslavení Hlavy.

„*Nemoc ta není k smrti, ale pro slávu Boží.*“ Jaká útěcha je v těchto slovech pro nemocné a trpící! Jsou takoví, kteří vzdychají často kvůli tomu, že nemohou nic dělat a že neúčinně tráví své dny zde na zemi. Nemysli tak ty, který jsi nemocen, a který trpíš. Mysli spíše na Lazara: nebyl jen nemocen; byl už mrtev, a přesto byl skrze něho oslaven Boží Syn. Takový může být i tvůj případ, i když to nemusí být stejným způsobem. Jestliže jsi trpělivý, když trpíš, aniž by sis naříkal nebo vzdychal, když se raduješ v Pánu a chlubíš se soužením, tehdy skrze tebe bude oslaveno Boží jméno a Ježíšovo jméno. Svět bude pak muset uznat, že jen křesťan tak může trpět. Být

schopen se radovat a dokonce potěšovat jiné lidi, když se sám nalézá na lůžku – nemocen, to je vítězství víry. Být blízek smrti, a přitom být nejen tichý a klidný, ale také plný štěstí a radosti, to ukazuje sílu křesťanství a víry v Ježíše. Neumím si představit nic krásnějšího. Pohled na křesťana, který odchází s radostí, je utěšující podívaná. Více nevěřících již bylo zasaženo tímto způsobem a přivedeno k přemýšlení. Tím je oslaveno Boží jméno.

O Lazarovi čteme ještě dvě věci. Po jeho vzkříšení z mrtvých byl u stolu s Ježíšem v domě Šimona malomocného. Podle líčení v Janu 12 se zdá, že se Lazar stal důležitým člověkem. V prvním verši čteme: *„Tedy Ježíš šestý den před velikonocí přišel do Betany, kdež byl Lazar ten, kterýž byl umřel, jehož vzkřísil z mrtvých.“* A ve 2. verši nám je sděleno, že Lazar byl jeden ze stolících s Ježíšem. Jaká radost to musela pro něho být, když mohl být u stolu s Ježíšem poté, co Pán mu učinil takovou milost a vůči němu zjevil svou všemohoucnost tak předivným způsobem! Proto se naučil lépe znát Ježíše: našel v Něm přítele, takového, jaký druhý na zemi není. Jak musely být tyto chvíle pro Lazara šťastné!

A nakonec byl souzen za hodného nést Kristovo pohanění. Židé se rozhodli Ježíše zabít a uvažovali také o tom, že zabijí Lazara: nebylo nic přirozenějšího než toto, neboť Lazar byl žijícím svědkem Ježíšovy Božské moci. Všichni ti, kteří přicházeli do Betanie, tam mohli slyšet vyprávět příběh o Lazarovu vzkříšení a vidět jeho samého; přišly tam stovky lidí. To Židy zlobilo a přivádělo je to k zuřivosti; proto se rozhodli zabít nejen Ježíše, ale také Lazara. Být povolán trpět pro Ježíše a s Ním je velká pocta, slavná výsada; proto apoštol píše Filipským: *„Vám jest to z milosti dáno pro Krista, abyste netoliko v něho věřili, ale také pro něho i trpěli.“* (1,29)

Petr říká: *„Ale kdybyste pak i trpěli pro spravedlnost, blahoslavení jste.“* (1. Petra 3,14) Takto trpět pro Ježíše je dar milosti: je to jen radost pro srdce. *„Radujte se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích.“* (Matouš 5,12) Tato radost, tato výsada, byly podílem Lazara; nic podobného nečteme ani o Martě ani o Marii. Tato

velká pocta patřila tomuto neznámému, zapomenutému a nevýznamnému člověku. Pán umí pozvednout pokorné, přijít na pomoc malým a posilnit slabé.

Takto to málo, co nám je řečeno o Lazarovi, má svou důležitost a svou krásu. Nebyl v popředí: zaujímal v domě nejskromnější místo. O jeho jménu je jen málo zmínek a není připomenuto žádné z jeho slov. Ale je Ježíšem milován: Ježíš jej nazývá Svým přítelem. Je svědkem moci vzkříšení, která je v Kristu, a účastníkem Jeho utrpení a Jeho pohanění. Vzhledem k aktivitě Marty a k hlubokým citům Marie vidíme tedy Lazara, nemajícího žádného vzezření, ale jeho osoba nemohla v obraze chybět. Stav věřících je velmi rozmanitý. Jestliže se někteří podobají Martě a jestliže se někteří nalézají ve stavu Marie, mnohý se možná pozná v Lazarovi. Pán se stará o všechno i v tomto směru. Pro všechny věřící, ať už je jejich stav a jejich charakter jakkoli rozdílný, dal pokyny, aby nikdo nebyl rozpačitý nebo stísněný. Boží slovo stačí všem a pro všechno. Ježíš objímá všechny vykoupené Svou něžnou láskou; vede je a žehná jim, napomíná je a utěšuje, podle toho, jak je u každého zapotřebí. Kéž nám dá tu milost, abychom vždy poznali Jeho hlas a poslouchali Jeho Slovo.

H. C. V.

